

ปัญหาพิเศษ
เรื่อง

ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาระบบเพื่อชีวิต ปีการศึกษา 2539

THE OPINIONS OF GRADE NINE STUDENTS IN THE EXPANTION OF EDUCATION PROJECT SCHOOLS IN KOSUMPISAI DISTRICT, MAHASARACHAM PROVINCE TOWARDS EDUCATIONAL REFORM ON AGRICULTURE FOR LIFE PROJECT, ACADEMIC YEAR 1996

โดย

นายยุทธศาสตร์ เดชศิริ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

พ.ศ. ๓๖๕๓

สาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

เลขหมึ..... ๒๕๓๙

เลขทะเบียน..... 28117

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

วัน, เดือน, ปี..... 17 ก.ค. 2540

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2539

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

นายยุทธศาสตร์ เดชศิริ

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ปีการศึกษา 2539

THE OPINIONS OF GRADE NINE STUDENTS IN THE EXPANTION OF EDUCATION PROJECT SCHOOLS IN KOSUMPISAI DISTRICT, MAHASARACHAM PROVINCE TOWARDS EDUCATIONAL REFORM ON AGRICULTURE FOR LIFE PROJECT, ACADEMIC YEAR 1996

ปัญหาพิเศษ ฉบับนี้มีความมุ่งหมายศึกษาปัญหาเกี่ยวกับจำนวนที่นักเรียน ที่จบจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เรียนต่อในโครงการเกษตรเพื่อชีวิตน้อย โดยได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต โดยศึกษาจากกลุ่มประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2539 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักเรียน ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต และเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะที่นักเรียนมีต่อโครงการเกษตรเพื่อชีวิต การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและค้นคว้าเอกสารใน 7 หัวข้อ คือ ความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต สรุปสาระสำคัญของโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ทฤษฎีความสนใจ ทฤษฎีการเลือกอาชีพและความสนใจอาชีพ แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ สาเหตุที่นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง และแนวทางแก้ไข ปัญหาที่นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่สร้างขึ้นใหม่ โดยทำการทดสอบหาความเที่ยงตรงจากนักเรียน 30 คน และได้ปรับปรุงแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญก่อนทำการสำรวจวิจัย แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ถามสถานภาพทั่วไปของนักเรียนเป็นแบบเลือกตอบ 17 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ มี 10 ข้อ และตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับข้อเสนอนั้นที่นักเรียนมีต่อโครงการเกษตรเพื่อชีวิต เป็นแบบปลายเปิดมี 1 ข้อ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งหมด 346 คน การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มระดับชั้น (Stratified sampling) และได้กลุ่มตัวอย่าง 191 คน คิดเป็นร้อยละ 55.20 ของประชากรทั้งหมด การส่งแบบสอบถามโดยการนำไปส่งและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งได้แบบสอบถามคืน 157 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.20 ของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้แบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยก็ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และทำการแจกแจงความถี่ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาใส่ในตารางและวิเคราะห์ผลโดยใช้ค่าร้อยละ จากการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.96) เป็นเพศหญิง นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.96) มีอายุ 15 ปี อาชีพหลักของบิดาและมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร รายได้ของบิดาและมารดาโดยกลุ่มใหญ่จะต่ำกว่า 1,000 บาทต่อเดือน นักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 42.68) ได้รับค่าใช้จ่ายมาเรียนต่อวันไม่ถึง 5 บาท นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.70) ใ้รับค่าใช้จ่ายมาเรียนทุกวัน สภาพของครอบครัวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.44) มีรายรับและรายจ่ายสมดุลกัน นักเรียนเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53.50) รับประทานอาหารกลางวันโดยซื้ออาหารรับประทานที่โรงเรียน การเดินทางมาโรงเรียนครั้งหนึ่ง (ร้อยละ 50.31) เดินทางด้วยเท้า นักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 49.04) ใช้เวลาว่างในการช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนและปัญหาส่วนตัว พบว่าปัญหาที่นักเรียนประสบมากที่สุดคือ เรียนหนังสือไม่ค่อยรู้เรื่อง เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาชีพที่จะเรียนต่อ มีนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจว่าจะเลือกต่อสาขาใดเลยประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.95) นักเรียนเลือกที่จะเรียนสาขาพาณิชยกรรมมากกว่าสาขาอื่น (ร้อยละ 21.66) สำหรับความต้องการสำเร็จการศึกษาพบว่า เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 45.86) ต้องการจบการศึกษาชั้นสูงสุดคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สำหรับความต้องการเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ ต้องการศึกษาต่อ และในกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่อมีความต้องการศึกษาต่อสายสามัญ (ร้อยละ 39.49) มากกว่าสายอาชีพ (ร้อยละ 27.39)

เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.61) เห็นด้วยกับการอาศัยบ้านพักอยู่กับเพื่อนเป็นกลุ่ม เกี่ยวกับการร่วมกับเพื่อนประกอบอาหารนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.71) มีความเห็นด้วยกับการร่วมกับเพื่อนประกอบอาหารรับประทานกัน สำหรับการอยู่บ้านพักที่วิทยาลัยจัดให้เพื่อปฏิบัติงานโครงการเกษตร นักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 47.77) อยู่ได้ ด้านหลักสูตรของโครงการเกษตรเพื่อชีวิต นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.53) เห็นด้วยกับกิจกรรมที่วิทยาลัยจัดให้มีการทำโครงการเกษตร และหารายได้ระหว่างเรียน เกี่ยวกับการเรียนภาคทฤษฎีวิชาอื่นนอกจากวิชาทางการเกษตรวันละ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั่วโมง นักเรียนเกินกว่าครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ 52.87) เห็นด้วย ในด้านกิจกรรมที่หลักสูตรจัดให้มีการเรียนภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี นักเรียนเกินกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52.87)เห็นด้วย เกี่ยวกับการศึกษาชุดวิชาบางรายวิชาด้วยตนเอง นักเรียนร้อยละ 34.39 เห็นด้วย และนักเรียนร้อยละ 23.57 ไม่เห็นด้วย ในด้านความเห็นทั่วไปที่นักเรียนมีต่อโครงการ นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.70) เห็นด้วยที่ว่า โครงการเกษตรเพื่อชีวิตช่วยให้คนจนมีโอกาสได้เรียนสูงขึ้น และโดยภาพรวมแล้วนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.06) เห็นว่าโครงการเกษตรเพื่อชีวิตเป็นโครงการที่ดี ส่วนความต้องการเข้าเรียนในโครงการเกษตรเพื่อชีวิตพบว่า มีนักเรียนที่ยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะเข้าเรียนในโครงการหรือไม่อยู่ในกลุ่มที่สูง(ร้อยละ 47.77) ส่วนนักเรียนที่ตัดสินใจแล้วพบว่านักเรียนที่ตัดสินใจเข้าเรียน (ร้อยละ 32.48) มีมากกว่านักเรียนที่ตัดสินใจไม่เข้าเรียน (ร้อยละ 19.75)

เกี่ยวกับข้อเสนอแนะมีนักเรียนร้อยละ 41.66 เสนอให้โครงการเกษตรเพื่อชีวิตเปิดหลาย ๆ สาขาไม่เฉพาะเจาะจงเฉพาะสาขาเกษตรกรรม รองลงมา(ร้อยละ 34.72) เสนอว่าควรขยายโครงการออกไปจากระดับประกาศนียบัตรไปจนถึงระดับปริญญาตรี ร้อยละ 13.88 เสนอว่าควรให้นักเรียนกลับบ้านอย่างสัปดาห์ละ 2 วัน และมีนักเรียนร้อยละ 7.00 เสนอว่าควรมีโครงการเกษตรเพื่อชีวิตต่อไปทุกรัฐบาล

ส่วนข้อเสนอแนะต่อโครงการปฏิรูปการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงระดับโรงเรียนและระดับหมู่บ้านให้มากกว่านี้ โดยเฉพาะในระดับหมู่บ้านผู้ปกครองนักเรียนมีอิทธิพลมากต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อในโครงการ หากผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นเกษตรกรที่ยากจนมีความเข้าใจในโครงการที่ดีอาจให้บุตรหลานของตนเข้าเรียนต่อในโครงการเกษตรเพื่อชีวิตมากขึ้นกว่านี้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. สมควรทำการศึกษาวิจัยถึงสาเหตุของการที่นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเรียนหนังสือไม่ค่อยจะรู้เรื่อง เพื่อทำการแก้ไขต่อไป
2. สมควรศึกษาวิจัยติดตามผลของนักเรียน ที่เข้าเรียนในโครงการเกษตรเพื่อชีวิต เพื่อที่จะได้ทราบปัญหาการดำเนินงานของโครงการ จะได้ทำการปรับปรุง และพัฒนาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านอาจารย์ดร.ดนัย ดิษยบุตร ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความช่วยเหลือในทุกด้านในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี อีกทั้งอาจารย์และเพื่อนนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์ เกษตรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ รวมทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ตลอดจนขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ที่มีส่วนร่วมทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ที่ให้กำลังใจและอุปการะในการศึกษาด้วยดีตลอดมา ส่วนดีทั้งหมดของปัญหาพิเศษเล่มนี้ผู้วิจัยมอบให้แก่ครู - อาจารย์ ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนด้วยดีตลอดมา ส่วนที่เป็นข้อบกพร่องของปัญหาพิเศษเล่มนี้ผู้วิจัยขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ยุทธศาสตร์ เดชศิริ

กุมภาพันธ์ 2540

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขต.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.5 นิยามศัพท์.....	3
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต.....	4
2.2 สรุปสาระสำคัญของโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต.....	6
2.3 ทฤษฎีความสนใจ.....	8
2.4 ทฤษฎีการเลือกอาชีพและความต้องการอาชีพ.....	8
2.5 แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ.....	11
2.6 สาเหตุที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อ สายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง.....	11
2.7 แนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ เกษตรกรรมน้อย.....	14
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร.....	15
3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	15
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	17
3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.2	วิธีการสร้างแบบสอบถาม.....	17
3.3.3	วิธีการส่งแบบสอบถาม.....	17
3.3.4	วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	17
4.	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย.....	18
5.	สรุปและข้อเสนอแนะ.....	32
	บรรณานุกรม.....	37
	ภาคผนวก.....	39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงสถานภาพของนักเรียนจำแนกตามเพศ.....	19
2. แสดงสถานภาพของนักเรียนจำแนกตามอายุ.....	19
3. แสดงการประกอบอาชีพหลักของบิดานักเรียน.....	20
4. แสดงการประกอบอาชีพหลักของมารดานักเรียน.....	20
5. แสดงรายได้บิดานักเรียนต่อเดือน.....	21
6. แสดงรายได้มารดานักเรียนต่อเดือน.....	21
7. แสดงค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับต่อวัน.....	22
8. แสดงค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับมาโรงเรียน.....	22
9. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและรายจ่าย ของครอบครัวนักเรียน.....	23
10. แสดงลักษณะการรับประทานอาหารกลางวันของนักเรียน.....	23
11. แสดงการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน.....	24
12. แสดงการใช้เวลาว่างของนักเรียน.....	24
13. แสดงปัญหาเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน.....	25
14. แสดงการเลือกสาขาที่จะเรียนของนักเรียนเมื่อมีโอกาสได้เรียนต่อ.....	25
15. แสดงความต้องการจบการศึกษาชั้นสูงสุดของนักเรียน.....	26
16. แสดงความต้องการเมื่อจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	26
17. แสดงความคิดเห็นที่นักเรียนในด้านที่พัทที่โครงการจัดให้.....	27
18. แสดงความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับด้านกิจกรรม ในหลักสูตรของโครงการ.....	29
19. แสดงความคิดเห็นของนักเรียนทั่ว ๆ ไปที่มีต่อโครงการ.....	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กำลังดำเนินการจัดแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2539 เป็นต้นไป โดยนโยบาย และยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การปฏิบัติของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติในฉบับนี้ ได้ถูกกำหนดขึ้นจากการมองวิสัยทัศน์ และศักยภาพของการพัฒนาประเทศในอนาคต ประกอบกับการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาหลักการการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ในประเด็นที่สำคัญ ๆ คือ ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา คุณภาพของการศึกษา ประสิทธิภาพของการศึกษาและการบริหารจัดการ ซึ่งประเด็นเหล่านี้ล้วนมีความเกี่ยวข้องและไม่สามารถแยกจากกันได้ ที่สำคัญนโยบายข้อที่ 1 ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 นี้ ก็คือ การขยายและยกระดับความรู้พื้นฐานของมวลประชาชนทั้งมวล ซึ่งสานต่อจากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 และรัฐบาลก็ได้อนุมัติให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว ซึ่งได้ดำเนินมาตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นมา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเปิดให้นักเรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยไม่เสียค่าเล่าเรียน พร้อมทั้งมีอุปกรณ์การศึกษาแจกให้เปล่า จึงสนองต่อบุคคลที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา และตั้งแต่ดำเนินงานมาก็ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ มีนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 0.4 ในปี 2533 เป็นร้อยละ 21.02 ในปี 2538 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538 หน้า 15) เพื่อให้มีที่รองรับเด็กที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทางกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญ จึงปฏิรูปรูปการศึกษาใหม่ และเริ่มโครงการเกษตรเพื่อชีวิต โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือรองรับนักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่เป็นบุตรหลานของเกษตรกร เพื่อเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเกษตรกรรม โดยไม่เสียค่าเล่าเรียนใด ๆ ทั้งสิ้น มีที่พักให้ฟรี มีเงินให้ทำโครงการปีละ 5,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และโครงการนี้เพิ่งเริ่มปี 2539 เป็นปีแรก แต่ที่ผ่านมามีพบว่า มีนักเรียนที่จบจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เข้าศึกษาต่อในโครงการการเกษตรเพื่อชีวิตมีจำนวนไม่ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ จากที่ตั้งเป้าไว้ว่าจะมีนักเรียนเข้าร่วมโครงการทั้งประเทศในปี 2539 รวมทั้งหมด 18,000 คน แต่ผู้ที่เข้าศึกษาต่อจริงมีประมาณ 14,000 คน เท่านั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาว่าเพราะเหตุใด นักเรียนที่จบโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงเข้าเรียนต่อในโครงการปฏิรูปการศึกษาการเกษตรเพื่อชีวิตน้อย แต่การที่จะศึกษาทั้งประเทศเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากและใช้เวลานาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพราะเป็นพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรกันอย่างอุดมสมบูรณ์ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม น่าจะให้ความสำคัญการอาชีพทางการเกษตร ประกอบกับผู้วิจัยมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอนี้ จึงง่ายต่อการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูล และผลการวิจัยที่ได้จะทำให้ทราบปัญหาเพื่อที่จะได้หาทางแก้ไข พัฒนาภูมิลำเนาของผู้วิจัยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2539 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อโครงการใน 3 ด้าน คือ

1. ด้านที่พักรอที่โครงการจัดให้
2. ด้านกิจกรรมในหลักสูตรของโครงการ
3. ด้านความคิดเห็นทั่วไป ที่มีต่อโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2539 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีทั้งหมด 346 คน แต่เลือกกลุ่มตัวอย่างมาศึกษาเพียง 191 คน คิดเป็นร้อยละ 55.20

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขต อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคามใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการรับนักศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนใน โครงเกษตรเพื่อชีวิตในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาเกษตรกรรม
3. ข้อมูลที่ได้ใช้เป็นประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ในการพัฒนาโครงการเกษตรเพื่อชีวิต

1.5 นิยามศัพท์

"ความคิดเห็น" หมายถึง ความรู้สึกส่วนตัวของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ในด้านที่พักที่โครงการจัดให้ ด้านกิจกรรมในหลักสูตร และด้านความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโครงการ

"นักเรียน" หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2539

"โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา" หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เปิดสอนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2539

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำปัญหาพิเศษ เพื่อให้มีมุมมองที่หลากหลาย และเพื่อเป็นแนวทางในการทำปัญหาพิเศษ เรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำราต่าง ๆ ซึ่งสามารถที่จะแบ่งหัวข้อที่ศึกษาได้ดังนี้

- 2.1 ความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต
- 2.2 สรุปสาระสำคัญของโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต
- 2.3 ทฤษฎีความสนใจ
- 2.4 ทฤษฎีการเลือกอาชีพและความต้องการของอาชีพ
- 2.5 แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ
- 2.6 สาเหตุที่นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง
- 2.7 แนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง

2.1 ความจำเป็นที่ต้องเป็นปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

ความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2538, อดศานา, หน้า 1 - 4) ได้บอกถึงความสำคัญที่ต้องปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีฐานเศรษฐกิจที่เติบโตมาจากภาคการเกษตร แม้ปัจจุบันเราจะมีรายได้จากภาคนอกการเกษตรมากขึ้น แต่ภาคการเกษตรก็ยังเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญที่ส่งเสริมให้การพัฒนาประเทศในภาคนอกการเกษตร ให้พัฒนาก้าวหน้า ดังนั้นรัฐจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาด้านการเกษตรควบคู่กับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม และ ด้านบริการด้วย
2. ปัจจุบันประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศผู้ส่งสินค้าการเกษตรส่งออกเป็นอันดับหนึ่งของโลกอยู่หลายรายการ ดังนั้นจะต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้มีศักยภาพที่จะพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลางการผลิต และส่งออกอาหารที่สำคัญของโลกได้

3. ประเทศไทยมีผลงานทางวิชาการ และผลงานวิจัยด้านการเกษตรจำนวนมาก แต่งานวิจัยเหล่านี้ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้มีการพัฒนาผลผลิตได้เต็มที่ ทั้งนี้เพราะเกษตรกรยังไม่ได้รับการพัฒนาความรู้เฉพาะทาง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการรับความรู้ด้านการผลิต การจำหน่าย และ การจัดการ

4. ในปัจจุบันผู้ที่เรียนในวิทยาลัยเกษตรกรรมของกรมอาชีวศึกษาลดลงทั่วประเทศ เพราะไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

5. ทรัพยากรบุคคลภาคการเกษตรลดลง เพราะถูกดึงเข้ามาสู่ภาคอุตสาหกรรม ภาค พาณิชยกรรม และ ภาคบริการ

6. ผลของการพัฒนาประเทศ ที่รัฐกิจภาคนอกการเกษตรมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ค่าจ้างแรงงานที่สูงตามไปด้วย ทำให้เยาวชนมีความสนใจสมัครเข้าเรียนในสาขาวิชาอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และบริการ จนสถานศึกษาของรัฐ ไม่สามารถจะสนองต่อความต้องการเข้าเรียนของเยาวชนได้อย่างทั่วถึง แต่ขณะเดียวกันสถานศึกษาวิชาชีพเกษตรของรัฐก็มีผู้สนใจเรียนน้อยมาก

7. ความเหมาะสมด้านปัจจัยพื้นฐานของประเทศไทย เมื่อพิจารณาจุดอ่อนจุดแข็งของประเทศไทยแล้ว พบว่า ภาคการเกษตรถือเป็นจุดแข็งที่เป็นหัวใจของ การพัฒนาประเทศ

8. ในสภาวะที่ประชากรโลกเพิ่มขึ้น พื้นที่การเกษตรมีจำกัด ทรัพยากรธรรมชาติถูกนำไปใช้ในการพัฒนามากเกินไป การทำการเกษตรในอนาคตจะต้องใช้ เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ประเทศไทยจะต้องปรับตัวเองหันมาสนใจการพัฒนากำลังคนภาคเกษตรให้ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจภาคอื่น ก่อนที่จะสายเกินไป

9. ในการจัดการศึกษาในช่วงที่ผ่านมา รัฐจะใช้ข้อมูลของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดในการขยายตัว ด้านการศึกษา การให้การสนับสนุนงบประมาณ ประกอบกับการจัดการศึกษาวิชาชีพจะใช้ เกณฑ์ หรือระเบียบเดียวกันในการบริหารและจัดการ ศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของการพัฒนาประเทศ

10. การพัฒนาคนในภาคการเกษตรของประเทศ โดยการให้บุตรหลานของผู้ที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจดีเข้าเรียนสาขาวิชาชีพเกษตรกรรม เป็นเรื่องที่ยากมาก เพราะผลตอบแทนในอาชีพ ไม่จูงใจ ในแนวทางที่เป็นไปได้ ก็คือ การให้โอกาสบุตรหลานเกษตรกรในชนบทที่ด้อย โอกาสได้เข้าเรียนวิชาการ เกษตรในวิทยาลัยเกษตรกรรม ของกรมอาชีวศึกษาโดยให้นักเรียน เหล่านั้นเรียนฟรี โดยจัดสวัสดิการให้ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเกษตรกรรม

11. การพัฒนาการเกษตรกรรม และการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในอนาคตจะต้องสร้างเกษตรกรที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพที่จะนำเทคโนโลยีและความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ได้ และรู้จักระบบการจัดการที่ดี

สรุปได้ว่าประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการปฏิรูปการศึกษาด้านการเกษตรด้วยสาเหตุ และเหตุผลที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น ทางกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญต่อปัญหาดังกล่าว จึงได้ทำโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ซึ่งมีประเด็นสำคัญ ๆ ของโครงการดังนี้

2.2 สรุปสาระสำคัญของโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

กองวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กรมอาชีวศึกษา (2538, อดสำเนา, หน้า 2 - 3) ได้บอกรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ซึ่งพอจะสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต เป็นโครงการจัดการศึกษาวิชาชีพเกษตร ที่จัดให้กับนักเรียนที่เป็นบุตรเกษตรกรที่ด้อยโอกาสในชนบท และนักเรียนที่จบการศึกษาระดับม.ต้น จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของ สปช. ได้เข้าเรียนวิชาชีพการเกษตรในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายตลอดระยะเวลาที่เรียนในวิทยาลัยเกษตรกรรม 3 ปี ตามหลักสูตร ปวช. 2538 ของกรม อาชีวศึกษาจนสำเร็จการศึกษาแล้วได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเกษตรศาสตร์ (ปวช.เกษตรศาสตร์) โดยรัฐจัดอุดหนุนทำโครงการเกษตรเพื่อ การยังชีพปีละ 5,000 บาทต่อคน และรัฐจัดให้มีสวัสดิการระหว่างเรียนในวิทยาลัยเกษตรกรรมดังนี้

1. จัดบ้านพักให้เพื่ออยู่อาศัยตลอดระยะเวลาที่เข้ามาเรียน ในวิทยาลัยเกษตรกรรม
2. จัดสร้างอาคารวิชาการประจำหมู่บ้านเพื่อใช้เป็นสถานที่เรียนด้วย ตนเองของนักเรียน ซึ่งจะเรียนจากสื่อทางไกลและสื่อวีดิทัศน์ พร้อมจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมในการจัดการศึกษา
3. ปรับปรุงพื้นที่และหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ให้เพียงพอกับการจัดทำโครงการเกษตรของนักเรียน
4. จัดพื้นที่เพื่อให้นักเรียน ได้จัดทำโครงการเกษตรเพื่อยังชีพ และทำโครงการเกษตรเพื่อหารายได้ระหว่างเรียนสำหรับนักเรียนทุกคน
5. จัดครูอาจารย์ของวิทยาลัยเกษตรกรรมดำเนินการสอนและควบคุม การเรียนการสอนของนักเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนของนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ให้โอกาสแก่บุตรหลานเกษตรกรผู้คือยโอกาสในชนบท และนักเรียนที่จบชั้น ม.3 จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในจังหวัดที่ตั้งวิทยาลัยเกษตรกรรมและจังหวัดที่ใกล้เคียง ได้เข้าศึกษาวิชาชีพการเกษตร ในวิทยาลัยในวิทยาลัยเกษตรกรรมของกรมอาชีวศึกษา ตามหลักสูตร ปวช.พุทธศักราช 2538 เพื่อรับประกาศนียบัตร ปวช.เกษตรศาสตร์ เป็นการเตรียมกำลังคนด้านการเกษตร ที่จะรับผิดชอบต่อการผลิตทางการเกษตรของประเทศไทยในอนาคต

2. เพื่อพัฒนากำลังระดับกลางทางการเกษตรให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการผลิตแปรรูป และดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาทางการเกษตรของประเทศ

3. พัฒนาและยกระดับการศึกษาของผู้ประกอบอาชีพการเกษตรให้สูงขึ้น เพื่อให้ประชากรในภาคการเกษตร ได้นำความรู้ไปพัฒนางานอาชีพการเกษตรของตนเองและของส่วนรวมให้เกิดความมั่นคง มีรายได้เพิ่มขึ้น พร้อมทั้งได้มีการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันกับความก้าวหน้าของระบบข่าวสารข้อมูล ก้าวทันกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมีความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

4. เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเกษตรกรรมให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษาวิชาชีพเกษตร ด้วยการพัฒนาพื้นที่ของวิทยาลัยเกษตรกรรม ให้สามารถรองรับนักเรียนที่จะเข้าเรียนตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ในระบบที่ให้ผู้เรียนทำโครงการเกษตรเพื่อการยังชีพ และหารายได้ระหว่างเรียนที่จะเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการผลิตทางการเกษตรของตนเอง ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติต่อไป เป้าหมายของโครงการ

พัฒนาศักยภาพของวิทยาลัยเกษตรกรรมจำนวน 45 แห่ง ให้มีความพร้อมในการจัดการศึกษาวิชาชีพเกษตร ในระบบที่ให้ผู้เรียนในโครงการเข้าเรียนฟรี และอยู่ประจำในวิทยาลัยเกษตรกรรม โดยรัฐจัดให้ทุนอุดหนุนทำโครงการ เกษตรเพื่อการยังชีพ และหารายได้ระหว่างเรียนตลอดระยะเวลาที่เข้าเรียนในวิทยาลัยเกษตรกรรม โดยให้สามารถรองรับผู้เข้าเรียนได้ปีละ 1,200 คนต่อแห่ง รวม 3 ปี เป็น 3,600 คนต่อแห่ง โดยเริ่มดำเนินการในปีการศึกษา 2539 เป็นปีแรก

เป้าหมายผู้เรียน

รับบุตรเกษตรกรและผู้ที่ยจบการศึกษาชั้น ม.3 จากโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษาของ สปช.ทั่วประเทศ 4,320 โรงเรียน เข้าเรียนในวิทยาลัยเกษตรกรรม 45 แห่ง ของกรมอาชีวศึกษา ให้ได้ปีละ 54,000 คน

สรุปได้ว่าโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต เป็นโครงการที่รัฐบาลจัดให้นักเรียนที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และบุตรหลานของเกษตรกรที่จบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าเรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี โดยที่รัฐบาลจัดสวัสดิการให้เรียนฟรี ตลอดหลักสูตร

2.3 ทฤษฎีความสนใจ

การที่บุคคลใดจะเลือกประกอบอาชีพอะไรนั้น ย่อมจะต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความสนใจเป็นแรงผลักดันอันหนึ่ง ที่จะกระตุ้นให้บุคคลเลือกประกอบอาชีพของตน เกี่ยวกับความสนใจนี้ ได้มีผู้ให้ความหมาย และคำอธิบายไว้หลายประการ คือ

มล.ศุ่ย ชุมสาย (2504 หน้า 413) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึกอย่างหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันขณะที่คนมีความสนใจ

วณิช บรรจง (2527 หน้า 50 - 60) กล่าวว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึก หรือ เจตคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะความรู้สึกอันนั้น ทำให้บุคคลเอาใจใส่และกระทำการจนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น

วัชร ทรัพย์มี (2520 หน้า 11 - 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึกสะท้อนให้เห็นถึงความเอาใจใส่ หรือ ความรู้สึกจจ่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงาน

จากความเห็นของนักวิชาการหลาย ๆ ท่านพอจะสรุปได้ว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึกชอบพอที่บุคคลใดมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือ ความคิดเห็นที่จะทำตามกิจกรรมต่าง ๆ

2.4 ทฤษฎีเลือกอาชีพและความต้องการอาชีพ

ทฤษฎีอาชีพและความต้องการอาชีพ เป็นแนวทางที่จะช่วยให้บุคคลได้มีโอกาสเลือกประกอบอาชีพได้ถูกต้องและเหมาะสมกับตน ซึ่งผลจากการตัดสินใจเลือกอาชีพได้ถูกต้องจะช่วยให้เขาสามารถตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อในสาขาที่เหมาะสม และตรงตามความต้องการของเขาด้วย มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้หลักการ หรือ ทฤษฎีในการเลือกอาชีพไว้ดังนี้

ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล

ทฤษฎีนี้มีแนวความคิดหลักว่า บุคคลเลือกอาชีพ โดยพิจารณาลักษณะของอาชีพประกอบ การพิจารณาตนเอง (วัชร ทรัพย์มี ม.ป.ป. หน้า 15 - 38) หลักการเลือกอาชีพของทฤษฎีนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การวิเคราะห์ตนเอง โดยบุคคลจะวิเคราะห์คุณสมบัติต่าง ๆ และองค์ประกอบของตนเอง เช่น ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สถานภาพต่าง ๆ ในครอบครัว

2. การวิเคราะห์อาชีพ โดยบุคคลจะแสวงหาความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพ เช่น ความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานของอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เวลา และทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ รายได้ ความมั่นคง และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ

3. การใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยอาศัยหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ตนเอง และ วิเคราะห์อาชีพประกอบกัน องค์ประกอบของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพตามทฤษฎี ได้แก่ ความถนัด สติปัญญา ความสนใจ ค่านิยมในอาชีพ บุคคลแวดล้อม เช่น พ่อแม่ เพื่อน อาจารย์ นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครอบครัว บุคลิกภาพ การปรับตัว และถิ่นที่อยู่อาศัย เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการเลือกอาชีพ และมีความก้าวหน้าในอาชีพ

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะองค์ประกอบของบุคคลนั้น เป็นทฤษฎีการเลือกอาชีพที่ยึดถือหลักการวิเคราะห์ตนเอง วิเคราะห์อาชีพผสมผสานกันแล้วจึงตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งแตกต่างกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของโรว์ (Roe's Theory) ที่มีแนวความคิดในการเลือกอาชีพดังนี้ (วัชร ทรัพย์มี น.ป.ป. หน้า 15 - 38)

1. บุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะกับบุคลิกภาพ และสนองความต้องการของตนเอง
2. ประสบการณ์ในวัยเด็กที่ได้รับจากการเลี้ยงดู มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ทฤษฎีนี้เชื่อว่า คนเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ ของตนตามทฤษฎีขั้นตอนแห่งความต้องการของ Abraham Maslow

กล่าวได้ว่า ทฤษฎีเลือกอาชีพของโรว์ จะเน้นการวิเคราะห์ตนเอง เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองเท่านั้น

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินสเบอร์ก (Ginzberg and Associates' Theory)

ทัศนคติของ สงขลา ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินสเบอร์ก ไว้โดยสรุปดังนี้

การเลือกอาชีพของบุคคลมักขึ้นกับตัวแปร 4 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความเป็นจริง (reality factor) หมายถึง การตอบสนองที่บุคคลมีต่อความกดดันจากสภาพความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อมในการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กระบวนการทางการศึกษา (educational process) หมายถึง ระดับการศึกษาสูงต่ำของแต่ละคนจะเป็นตัวกำหนด หรือจำกัด ขอบ ข่ายการเลือกอาชีพของเขาไปโดยปริยาย

3. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ (emotional factor) หมายถึง ลักษณะทางบุคลิกภาพ สัญชาตญาณที่ทำให้บุคคลตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร ก็มีผลต่อการเลือกอาชีพเช่นกัน

4. ค่านิยมของแต่ละบุคคล (personal values) ค่านิยมส่วนบุคคล มีอิทธิพลทำให้บุคคลชอบอาชีพต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน เช่น ผู้ที่มีค่านิยมชอบเสี่ยงอาจเลือกอาชีพธุรกิจ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าทฤษฎีการเลือกอาชีพของกินสเบอร์ก จะคำนึงถึงการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และเชื่อว่าระดับการศึกษา บุคลิกภาพ ตลอดจนค่านิยมส่วนบุคคล จะทำให้บุคคลเลือกอาชีพแตกต่างกัน

ทฤษฎีความต้องการของฮอปพอก (Hoppock's Composite Theory)

ทัศนคติ ณ สงขลา ได้กล่าวถึง ทฤษฎีความต้องการของฮอปพอก สรุปสาระสำคัญได้ว่า

1. บุคคลเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการด้านต่าง ๆ ของตนเอง
2. เมื่อบุคคลเลือกอาชีพใดก็ย่อมเชื่อว่าอาชีพนั้นจะสนองความต้องการ ของเขาได้ดีที่สุด
3. ความต้องการเป็นแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมใด ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ
4. พัฒนาการด้านอาชีพ และการพัฒนาอาชีพของบุคคลจะพัฒนาก้าวหน้าขึ้น เมื่อเขาสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่า อาชีพอะไรจะสามารถสนองความต้องการของเขาได้มากที่สุดเพียงใดในอนาคต
5. พัฒนาการด้านอาชีพจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้สึกว่าการประกอบอาชีพจะสนองความต้องการด้านต่าง ๆ ของเขาได้
6. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลตระหนักถึงความต้องการ และความคาดหมายความสำเร็จในอนาคตของตน
7. ข้อมูลด้านอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลได้ค้นพบอาชีพที่สามารถสนองความต้องการของเขาได้อย่างแท้จริง
8. ความพึงพอใจในงานอาชีพขึ้นอยู่กับขอบเขตของงานว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลตามที่เขาคาดหวังไว้หรือไม่ ซึ่งระดับความพึงพอใจในอาชีพนี้ ขึ้นอยู่กับสัดส่วนระหว่างความคาดหมายของบุคคล และสิ่งที่เขาได้รับจากงานอาชีพนั้น
9. ความพึงพอใจในงานอาชีพเป็นผลจากการที่งานอาชีพนั้น สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ในปัจจุบัน หรือ มีแนวโน้มว่าจะตอบสนองความต้องการนั้นได้ในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. การเลือกอาชีพสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เมื่อบุคคลมีความเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงนั้นจะตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ดีขึ้น

โดยสรุป บุคคลเลือกอาชีพโดยที่ย่อมเชื่อว่าอาชีพนั้นจะสนองความต้องการของเขาได้ดีที่สุด ข้อมูลทางด้านอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพ และเขาจะพัฒนาการด้านอาชีพให้ก้าวหน้าขึ้น

2.5 แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ

การที่บุคคลจะเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาชีพใดนั้น บุคคลนั้นจะต้องมีเป้าหมายในการประกอบอาชีพ เพื่อปูพื้นฐาน หรือ เป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ ซึ่งจะสอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้เรียนจะต้องอาศัยหลัก หรือแนวทางในการเลือกศึกษาต่อเป็นการประกอบการตัดสินใจ ซึ่ง ทศนา ฅ สงขลา (2538 หน้า 48) ได้สรุปแนวทางต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. การรู้จักตนเองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
 - 1.1 เป้าหมายที่จะประกอบอาชีพในอนาคต
 - 1.2 บุคลิกส่วนตัวซึ่ง ได้แก่ สติปัญญา ความถนัด ความสนใจ สุขภาพ และค่านิยมในอาชีพ
2. มีความรู้ในข้อมูลเกี่ยวกับงานอาชีพที่ตนจะศึกษาต่อในด้าน
 - 2.1 ลักษณะของงานอาชีพ
 - 2.2 ภาวะของตลาดแรงงาน
 - 2.3 ความก้าวหน้าในงานอาชีพ
3. มีความรู้ในข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่จะศึกษาต่อ
4. มีความรู้เกี่ยวกับสภาพและเศรษฐกิจของครอบครัว ตลอดจน ความคิดเห็นของผู้ปกครอง

โดยสรุปแล้ว จะเห็นว่า การที่บุคคลใดจะเลือกศึกษาต่อสายวิชาชีพใดนั้น เขาจะต้องมีหลักเกณฑ์ในการเลือก ศึกษาต่อ เช่น เป้าหมายในอนาคต บุคลิกส่วนตัว ความรู้เกี่ยวกับสถานศึกษา รวมทั้งสถานภาพทางครอบครัวด้วย

2.6 สาเหตุที่นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง

เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้นักเรียนที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลงนี้ ได้มีผู้วิจัยและศึกษาถึงสาเหตุไว้หลายท่าน ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชยุม มงคล (2534, หน้า 21-25) ได้ทำการวิจัย การติดตามผลผู้จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โค้ชข้อสรุปดังนี้

นักเรียนส่วนมากต้องการเรียนต่อสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ ยกเว้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่นักเรียนต้องการเรียนต่อสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ แต่เมื่อพิจารณาถึงสายวิชาที่นักเรียนส่วนใหญ่เรียนต่อจริงปรากฏว่า มีสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และในโรงเรียนขนาดใหญ่ เหตุผลในการเลือกเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อนั้นพบว่า ส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการเลือกเรียนต่อว่า บิดามารดาให้ความสนับสนุน ขณะเดียวกันก็มีความต้องการเรียนต่อด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนที่ไม่ต้องการเรียนต่อนั้นต่างให้เหตุผลว่า ต้องการออกไปประกอบอาชีพ และบิดามารดาไม่สนับสนุนให้เรียนต่อ เพราะต้องการให้ช่วยเหลือกิจการในครอบครัว และยากจน

จากการที่จำนวนนักศึกษาลดลงนี้ กองวิทยาลัยเกษตรกรรม (ม.ป.ป. อุดรธานี, หน้า 1) ได้ทำการวิจัยโดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอาจารย์ พบว่ามีสาเหตุที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. นักศึกษาที่จบไปไม่มีตำแหน่งราชการรองรับ
2. ค่าหน่วยกิต และค่าธรรมเนียมสูงกว่าสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาระดับเดียวกัน
3. นักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้ว ไม่มีความมั่นใจในการประกอบวิชาชีพการเกษตร
4. สภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครองไม่เอื้ออำนวย
5. วิธีการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาไม่ดีพอ

กองวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี (ม.ป.ป. อุดรธานี หน้า 3) ได้สรุปรายงานผลการศึกษาดังสาเหตุที่มีนักศึกษาเข้าเรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลดลง และผลการศึกษาข้อบกพร่องของการจัดการเรียนการสอนทางการศึกษาของแต่ละวิทยาลัย สรุปปัญหาเป็นภาพรวมของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศดังนี้

- วิทยาลัยเกษตรกรรมอยู่ไกลเมือง การเดินทางไม่สะดวก
- ค่านิยมของผู้ปกครองเปลี่ยนไปตามการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
- ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- วิทยาลัยขาดงานเด่นที่จะเป็นสิ่งจูงใจให้นักเรียนเข้ามาเรียน
- ค่าใช้จ่ายในการเรียนสูงกว่าสถาบันอื่น
- ทศนคคของผู้ปกครองไม่ดีต่ออาชีพการเกษตร
- การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรับนักศึกษาใหม่ไม่เพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ผู้ปกครองมีฐานะยากจนไม่สามารถส่งลูกหลานเรียนต่อได้
- ความต้องการกำลังภาคการเกษตรในแผน 6-7 มีน้อย
- ผู้สำเร็จการศึกษาไม่มีงานราชการรองรับ
- มีภาพพจน์ไม่ดีเกี่ยวกับการฝ่าฝืนระเบียบวินัย
- ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมลดลง
- มีวิทยาลัยเกษตรและสถานศึกษาที่เปิดในระดับเดียวกันมาก

วิเชียร ชัยโย (2530:ก) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร ศึกษาจากนักเรียนโรงเรียนกุมภวาปีจังหวัดอุดรธานี" ได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาอาชีพเกษตรดังนี้

นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และ ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่นักเรียนมีความสนใจและอยากเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพพานิชยกรรมมากที่สุด เกี่ยวกับการเลือกเรียนวิชาอาชีพเกษตร นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนวิชาเกษตร คือ ช่วยในการหารายได้ ได้ปฏิบัติจริง ช่วยให้อุทิศและสนใจเรียนวิชาเกษตรมากขึ้น

อารยะ รุ่งประพันธ์ (2530:ก) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "ความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี" ได้ข้อสรุปดังนี้

เมื่อจบชั้น ม.3 แล้วส่วนใหญ่ไม่มีความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรม โดยให้เหตุผลว่า ไม่ชอบอาชีพเกษตรกรรมไม่เหมาะกับความรู้ความสามารถและนิสัยของตนเอง รองลงมา ได้แก่ ด้านวิทยาลัยเกษตรกรรมไม่จัดให้มีหอพักที่ใกล้ตัวเมือง ด้านการศึกษาไม่เห็นความก้าวหน้าทางการศึกษาต่อด้านนี้ ด้านการประกอบอาชีพ เห็นว่าเมื่อเรียนจบด้านนี้ไปแล้วหางานทำยาก ด้านค่านิยมยังเห็นว่าผู้ที่เรียนเกษตร คือ ผู้ที่ไม่เก่ง ไม่มีเกียรติ ด้านทุนในการเรียน เห็นว่าค่าใช้จ่ายยังสูงตามลำดับ สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรกรรมได้ให้เหตุผลว่า ชอบอาชีพเกษตรกรรมเพราะมีความเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของตนเอง รองลงมาได้แก่ ด้านการศึกษาเห็นว่า เรียนง่ายกว่าสาขาอื่น ด้านการประกอบอาชีพ เห็นว่าเมื่อเรียนด้านนี้จบแล้วทำงานได้อย่างกว้างขวาง ทุนการศึกษาต่ำเหมาะสมกับฐานะทางครอบครัว ด้านค่านิยม เห็นว่าผู้เรียนเกษตรไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่เรียนไม่เก่งตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปได้ว่าสาเหตุส่วนใหญ่ที่นักเรียนที่จบการศึกษาตอนต้น เข้าศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยเพราะ นักเรียนมีความเห็นว่า อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติ รายได้น้อย เมื่อจบการศึกษาสายอาชีพเกษตรกรรม ไปไม่มีงานรองรับ และผู้ปกครองไม่ให้การสนับสนุนในการศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรม

2.7 แนวทางแก้ไขปัญหที่นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรมน้อย

เกี่ยวกับการที่จำนวนนักเรียนอาชีวเกษตรลดลง ปัญหะ บุญนาค ได้เสนอแนะการแก้ไขปัญหาคังนี้

1. ปรับปรุงให้ครูมีคุณภาพ และคุณธรรมสูงขึ้น
2. พยายามสอนเด็กให้ทำงานได้ทุกอย่าง
3. ควรมีหน่วยงานในแต่ละสถาบัน เพื่อนำความสามารถของนักศึกษาไปเสนอหน่วยงานต่าง ๆ และสอบถามความต้องการของหน่วยงาน ต่าง ๆ พร้อม ๆ กันไป
4. ชี้แนะแนวทางการทำงานให้แก่ศึกษามากขึ้น

สรุปได้ว่าเอกสารข้อมูล ตลอดจนผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานปัญหาพิเศษนี้ ซึ่งได้แก่ ความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต สรุปสาระสำคัญของโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ทฤษฎีความสนใจ ทฤษฎีการเลือกอาชีพและความต้องการอาชีพ แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ สาเหตุที่นักเรียนเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง และแนวทางแก้ไขปัญหที่นักเรียนศึกษาต่อในสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอไว้แล้วนั้น เป็นข้อมูลสำคัญที่จะช่วยให้ผู้วิจัย ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการวิจัยเกี่ยวกับเหตุผลและความคิดเห็น ที่นักเรียนมีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตได้ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยศึกษาจากนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2539 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีทั้งหมด 10 โรงเรียน รวมมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 346 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. โรงเรียนบ้านวังโพธิ์	53 คน
2. โรงเรียนบ้านวังยาว	37 คน
3. โรงเรียนบ้านหนองกุงวิทยากร	50 คน
4. โรงเรียนบ้านแห่บริหารวิทย์	50 คน
5. โรงเรียนบ้านหนองกุงวันดีประชาสรรค์	30 คน
6. โรงเรียนบ้านคูเหนือ	9 คน
7. โรงเรียนบ้านโนนสูงวังซอนจิก	30 คน
8. โรงเรียนบ้านหนองผือ	20 คน
9. โรงเรียนบ้านเลิงใต้	15 คน
10. โรงเรียนบ้านคอนจำปา	52 คน

3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบมีระดับชั้น (Stratified sampling) เกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งพยายามแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยให้ภายในแต่ละกลุ่มย่อยนั้นมีจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกันมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งโรงเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดโรงเรียน โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นตัววัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มที่ 1 โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านวังโพน	53 คน
2. โรงเรียนบ้านแห่บริหารวิทย์	50 คน
3. โรงเรียนบ้านดอนจำปา	52 คน
4. โรงเรียนบ้านหนองกงวิทยากร	50 คน

กลุ่มที่ 2 โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านวังยาว	37 คน
2. โรงเรียนบ้านหนองกงวันดีประชาสรรค์	30 คน
3. โรงเรียนบ้านโนนสูงวังซอนจิก	30 คน

กลุ่มที่ 3 โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่

1. โรงเรียนบ้านหนองผือ	20 คน
2. โรงเรียนบ้านเลิงใต้	15 คน
3. โรงเรียนบ้านคูเหนือ	9 คน

ขั้นตอนที่ 2 ในแต่ละกลุ่มโรงเรียนเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่ม มากกลุ่มละ 2 โรงเรียน เพื่อให้ได้มากกว่าร้อยละ 50.00 ของประชากรที่จะทำการศึกษา เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยและสังเกตแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มที่สุ่มได้คือ

ชื่อ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนนักเรียน	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
1. โรงเรียนบ้านแห่บริหารวิทย์	50	44	88.00
2. โรงเรียนบ้านหนองกงวิทยากร	50	41	82.00
3. โรงเรียนบ้านวังยาว	37	30	81.08
4. โรงเรียนบ้านหนองกงวันดีประชาสรรค์	30	23	76.66
5. โรงเรียนบ้านเลิงใต้	15	13	86.66
6. โรงเรียนบ้านคูเหนือ	9	9	100.00
รวม	191	157	82.20

จากการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง 191 คน คิดเป็นร้อยละ 55.20 ของกลุ่มประชากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9.8 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาทั่วไปของนักเรียน คำถามเป็นแบบ เลือกตอบ มีทั้งหมด 19 ข้อ

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อชีวิต ซึ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านที่พกที่โครงการจัดให้ ด้านกิจกรรมในหลักสูตร และด้านความคิดเห็นทั่วไปที่มีต่อโครงการ ซึ่งในตอนที่ 2 นี้ คำถามเป็นแบบเลือกตอบ มีทั้งหมด 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อชีวิต ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด

3.3.2 วิธีการสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามได้สร้างขึ้นใหม่ โดยมีขั้นตอนในการสร้างต่อไปนี้

1. ศึกษาข้อมูลและสรุปคำถามที่เราต้องการหาคำตอบเป็นข้อ ๆ
2. ศึกษาแบบสอบถามจากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ร่างแบบสอบถามขึ้นมา 1 ชุด
5. นำแบบสอบถามที่ร่างแล้วมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ
6. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรง
7. ปรับปรุงแบบสอบถาม

8. ทดลองใช้แบบสอบถามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองผือ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน ใช้แบบสอบถาม 30 ชุด

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

3.3.3 วิธีการส่งแบบสอบถาม

วิธีส่งแบบสอบถามใช้วิธีนำไปส่งด้วยตนเองที่โรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และใช้เวลาในการส่งแบบสอบถามเป็นเวลา 1 สัปดาห์

3.3.4 วิธีการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเอง และใช้เวลา 2 สัปดาห์ รวมเวลาส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเป็นเวลาทั้งหมด 3 สัปดาห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมเก็บแบบสอบถามได้คืนมาหมดแล้วก็ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ จากนั้นก็แจกแจงความถี่จำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติเป็นร้อยละ และนำไปเข้าในตารางแสดงผลวิเคราะห์ ซึ่งสูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ยโดยมีสูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

เมื่อ X แทนด้วยจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในข้อนั้น

N แทนด้วยจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สถานภาพทั่วไปและปัญหาของนักเรียน

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพนักเรียนจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนคน	ร้อยละ
ชาย	66	42.04
หญิง	91	57.96
รวม	157	100.00

จากข้อมูลที่สำรวจมาสรุปได้ดังนี้ นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 42.04 เป็นเพศหญิงร้อยละ 57.96

ตารางที่ 2 แสดงสถานภาพนักเรียนจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนคน	ร้อยละ
13 ปี	2	1.27
14 ปี	26	16.56
15 ปี	128	81.53
16 ปี	1	0.64
รวม	157	100.00

นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.53) มีอายุ 15 ปี รองลงมา (ร้อยละ 16.56) อายุ 14 ปี และนักเรียนที่มีอายุ 13 ปี มี 2 คน และอายุ 16 ปี มีเพียงคนเดียว

ตารางที่ 3 แสดงการประกอบอาชีพหลักของบิดานักเรียน

อาชีพหลักของบิดา	จำนวนคน	ร้อยละ
ทำการเกษตร	137	87.26
ค้าขาย	2	1.27
รับจ้างทั่วไป	10	6.37
รับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	1.27
อื่น ๆ (เช่น บิดาเสียชีวิต,บิดาทำงานหลายอย่าง)	6	3.83
รวม	157	100.00

อาชีพหลักของบิดานักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.26) ทำการเกษตร ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 6.37 ประกอบอาชีพ อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 3.83 ประกอบอาชีพค้าขายและรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจมีจำนวนเท่ากัน คือ อาชีพละ 2 คน (ร้อยละ 1.27)

ตารางที่ 4 แสดงการประกอบอาชีพหลักของมารดานักเรียน

อาชีพหลักของมารดา	จำนวนคน	ร้อยละ
ทำการเกษตร	140	89.17
ค้าขาย	1	0.63
รับจ้างทั่วไป	8	5.10
อื่น ๆ (เช่น มารดาเสียชีวิต,มารดาทำงานหลายอย่าง,เป็นแม่บ้าน)	8	5.10
รวม	157	100.00

อาชีพหลักของมารดานักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.17) ประกอบอาชีพการเกษตร รองลงมา(ร้อยละ 5.10)ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ประกอบอาชีพค้าขายเพียงคนเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงรายได้ ของบิดานักเรียนต่อเดือน

รายได้	จำนวนคน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	36	22.93
1,000 - 3,000 บาท	26	16.57
3,001 - 5,000 บาท	13	8.28
5,001 - 7,000 บาท	5	3.18
7,001 - 9,000 บาท	5	3.18
9,001 ขึ้นไป	2	1.27
รายได้ไม่แน่นอน	70	44.59
รวม	157	100.00

รายได้ของบิดานักเรียนร้อยละ 22.93 มีรายได้น้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน ที่มีรายได้ระหว่าง 1,000 - 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.57 มีบิดานักเรียน 2 คน(ร้อยละ 1.27)ที่มีรายได้มากกว่า 9,001 บาท ขึ้นไป และรายได้บิดาไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 44.59

ตารางที่ 6 แสดงรายได้ ของมารดานักเรียนต่อเดือน

รายได้	จำนวนคน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	43	27.39
1,000 - 3,000 บาท	26	16.57
3,001 - 5,000 บาท	5	3.18
5,001 - 7,000 บาท	3	1.91
7,001 - 9,000 บาท	3	1.91
รายได้ไม่แน่นอน	77	49.04
รวม	157	100.00

รายได้ของมารดานักเรียนร้อยละ 27.39 มีรายได้น้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 16.57 มีรายได้อยู่ระหว่าง 1,000 - 3,000 บาทต่อเดือน มีมารดาของนักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 49.04) ที่ไม่ทราบรายได้ที่แน่นอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 แสดงค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับต่อวัน

ค่าใช้จ่าย	จำนวนคน	ร้อยละ
ไม่ได้รับเลย	2	1.27
ต่ำกว่า 5 บาท	67	42.68
6 - 10 บาท	55	35.03
11 - 15 บาท	17	10.83
16 - 20 บาท	1	0.64
21 - 25 บาท	3	1.91
26 บาทขึ้นไป	12	7.64
รวม	157	100.00

นักเรียนกลุ่มที่ได้รับค่าจ่ายมาโรงเรียนต่อวันต่ำกว่า 5 บาท มีมากกว่ากลุ่มอื่น คิดเป็นร้อยละ 42.68 นักเรียนที่ได้รับค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 6 - 10 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.03 นักเรียนที่ได้รับค่าใช้จ่ายวันละ 11 - 15 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.83 นักเรียนที่ได้รับค่าใช้จ่ายมากกว่า 26 บาทขึ้นไป มีร้อยละ 7.64 และมีนักเรียน 2 คนที่ไม่ได้รับค่าใช้จ่ายมาโรงเรียนเลย

ตารางที่ 8 แสดงค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับมาโรงเรียน

ค่าใช้จ่าย	จำนวนคน	ร้อยละ
ได้รับทุกวัน	122	77.70
หลาย ๆ วันได้รับครั้งหนึ่ง	33	21.03
ไม่ได้รับเลย	2	1.27
รวม	157	100.00

ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.70) นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายมาโรงเรียนทุกวัน นักเรียนที่หลาย ๆ วันได้รับค่าใช้จ่ายครั้งหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 21.03 และมีนักเรียนที่ไม่ได้รับค่าใช้จ่ายมาโรงเรียนเลย 2 คน (ร้อยละ 1.27)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 แสดงความสมดุลของรายรับรายจ่ายของครอบครัว

รายรับรายจ่ายของครอบครัว	จำนวนคน	ร้อยละ
สมดุลย์กัน (พอมีพอใช้)	131	83.44
รายได้มากกว่ารายจ่าย (มีเหลือเก็บ)	9	5.73
รายได้น้อยกว่ารายจ่าย (ไม่พอใช้)	17	10.83
รวม	157	100.00

ส่วนใหญ่(ร้อยละ 83.44) รายรับและรายจ่ายในครอบครัวนักเรียนมีความสมดุลกัน รองลงมา(ร้อยละ 10.83) มีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย และมีครอบครัวนักเรียนที่มีเงินเหลือเก็บอยู่ 9 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 5.73

ตารางที่ 10 แสดงลักษณะการรับประทานอาหารกลางวันของนักเรียน

การรับประทานอาหารกลางวันของนักเรียน	จำนวนคน	ร้อยละ
ซื้อกินที่โรงเรียน	84	53.50
ห่อข้าวมาจากบ้าน	6	3.82
กลับไปกินที่บ้าน	61	38.86
ไม่ได้กินเลย	6	3.82
รวม	157	100.00

การรับประทานอาหารกลางวันของนักเรียน เกินกว่าครึ่ง(ร้อยละ 53.50) ซื้อกินที่โรงเรียน นักเรียนที่กลับไปกินที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 38.86 ส่วนนักเรียนที่ห่อข้าวมาจากบ้าน และไม่ได้รับประทานอาหารกลางวันเลยมีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 3.82

ตารางที่ 11 แสดงการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน

การเดินทางมาโรงเรียน	จำนวนคน	ร้อยละ
รถประจำทาง	4	2.55
รถจักรยาน	58	36.95
รถมอเตอร์ไซด์ส่วนตัว	16	10.19
เดินเท้า	79	50.31
รวม	157	100.00

การเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียนครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ 50.31) เดินทางมาด้วยเท้า รองลงมาร้อยละ 36.95 เดินทางมาโรงเรียนด้วยจักรยาน และร้อยละ 10.19 เดินทางมาโดยรถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง

ตารางที่ 12 แสดงการใช้เวลาว่างของนักเรียน

การใช้เวลาว่างของนักเรียน	จำนวนคน	ร้อยละ
อ่านหนังสืออ่านเล่นหรือสารคดี	15	9.55
ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน	77	49.04
เล่นกับเพื่อน ๆ	11	7.01
ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์	17	10.83
เล่นกีฬา	32	20.39
อื่น ๆ (เช่น เล่นดนตรี,หารายได้พิเศษ)	5	3.18
รวม	157	100.00

การใช้เวลาว่างของนักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ 49.04) ใช้เวลาว่างในการช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน รองลงมาร้อยละ 20.39 ใช้เวลาว่างในการเล่นกีฬา และร้อยละ 10.83 ใช้เวลาว่างในการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ นักเรียนที่ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสืออ่านเล่นหรือสารคดีคิดเป็นร้อยละ 9.55 นักเรียนที่ใช้เวลาว่างในการเล่นกับเพื่อน ๆ คิดเป็นร้อยละ 7.01 นักเรียนที่ใช้เวลาว่างในการทำอื่น ๆ อีกร้อยละ 3.18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน

ปัญหา	จำนวนความถี่ (N =157)	ลำดับที่
เรียนหนังสือไม่ค่อยรู้เรื่อง	64	1
การเดินทางไปโรงเรียน	60	2
ไม่ค่อยมีเวลาทำการบ้าน	30	3
พ่อแม่ยากจน	29	4
อื่น ๆ (เช่น ครูสอนเร็ว,ไม่มีปัญหาเลย)	28	5
ไม่ค่อยมีหนังสือตำราอ่าน	25	6
ขาดอุปกรณ์การเรียน	21	7
ขาดการสนับสนุนเอาใจใส่จากพ่อแม่	11	8
ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู	6	9

ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนที่นักเรียนประสบมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง คือ ปัญหาเรื่องเรียนหนังสือไม่ค่อยรู้เรื่อง ปัญหาที่ประสบมากเป็นอันดับสอง คือ ปัญหาเกี่ยวกับการเดินทางมาโรงเรียน ปัญหาที่นักเรียนประสบมากเป็นอันดับสาม คือ ปัญหาไม่ค่อยมีเวลาทำการบ้าน และปัญหาที่นักเรียนประสบน้อยที่สุด คือ ปัญหานักเรียน ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู

ตารางที่ 14 แสดงการเลือกสาขาที่จะเรียนของนักเรียนเมื่อมีโอกาสได้เรียนต่อ

สาขาวิชาที่นักเรียนเลือกจะเรียน	จำนวนคน	ร้อยละ
เกษตรกรรม	9	5.73
คหกรรม	1	0.64
พาณิชยกรรม	34	21.66
อุตสาหกรรม	10	6.37
ศิลปกรรม	8	5.10
ยังไม่ตัดสินใจ	80	50.95
อื่น ๆ (เช่น โรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ, โรงเรียนวิศวกรรมไฟฟ้า, โรงเรียนไปรษณีย์)	15	9.55
รวม	157	100.00

เกี่ยวกับการเลือกสาขาที่จะเรียนต่อนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจว่าจะเลือกต่อสาขาใดเลย ประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.95) ส่วนนักเรียนที่ตัดสินใจแล้ว เลือกที่จะเรียนสาขาพาณิชยกรรมมากกว่าสาขาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 21.66 รองลงมา(ร้อยละ 6.37) นักเรียนเลือกที่จะเรียนสาขาอุตสาหกรรม ส่วนนักเรียนที่เลือกเรียนสาขาเกษตรกรรมและสาขาศิลปกรรม มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 5.73 และ 5.10

ตารางที่ 15 แสดงความต้องการจบการศึกษาชั้นสูงสุดของนักเรียน

ระดับการศึกษา	จำนวนคน	ร้อยละ
จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	10	6.37
จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	72	45.86
จบอนุปริญญา	8	5.10
จบปริญญาตรี	18	11.46
จบสูงกว่าปริญญาตรี	49	31.21
รวม	157	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการสำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุด นักเรียนต้องการจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าสูงกว่ากลุ่มอื่น คิดเป็นร้อยละ 45.86 รองลงมาต้องการจบสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 31.21 และต้องการจบชั้นปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 11.46

ตารางที่ 16 แสดงความต้องการเมื่อจบการศึกษาชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียน

ความต้องการของนักเรียน	จำนวนคน	ร้อยละ
ศึกษาต่อสายสามัญ	62	39.49
ศึกษาต่อสายอาชีพ	43	27.39
ศึกษาต่อการศึกษาออกโรงเรียน (ก.ศ.น.)	8	5.10
ศึกษาต่อที่อื่น ๆ	9	5.73
ประกอบอาชีพส่วนตัว	1	0.64
ประกอบอาชีพเอกชน	4	2.55
ประกอบอาชีพราชการ	1	0.64
ยังไม่ตัดสินใจ	29	18.46
รวม	157	100.00

ความต้องการของนักเรียนเมื่อจบชั้นม. 3 แล้ว กลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการศึกษาต่อสายสามัญสูงกว่ากลุ่มอื่น คิดเป็นร้อยละ 39.49 รองลงมามีความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 27.39 และนักเรียนที่ ยังไม่ตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 18.46

ความคิดเห็นที่นักเรียนมีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต
 ตารางที่ 17 แสดงความคิดเห็นของนักเรียนในด้านที่พักที่โครงการจัดให้

รายการ	จำนวนความถี่ (N = 157)	ร้อยละ
1. การอยู่อาศัยบ้านพักกับเพื่อนเป็นกลุ่ม		
เห็นด้วย	103	65.61
ไม่เห็นด้วย	16	10.19
ไม่มีความคิดเห็น	38	24.20
2. การร่วมกับเพื่อนประกอบอาหารรับประทานกันเอง		
เห็นด้วย	133	84.71
ไม่เห็นด้วย	3	1.91
ไม่มีความคิดเห็น	21	13.38
3. การอยู่บ้านพักที่วิทยาลัยจัดให้เพื่อปฏิบัติงาน โครงการเกษตร		
อยู่ได้	75	47.77
อยู่ไม่ได้	35	22.29
ไม่มีความคิดเห็น	47	29.94

จากตารางที่ 18 สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตในด้านที่พักที่โครงการจัดให้ เกี่ยวกับการอยู่อาศัยกับเพื่อนเป็นกลุ่ม นักเรียนส่วนใหญ่(ร้อยละ 65.61) มีความเห็นด้วย นักเรียนร้อยละ 10.19 ที่ไม่เห็นด้วยกับการอยู่อาศัยกับเพื่อนเป็นกลุ่ม และนักเรียนที่ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 24.20 เกี่ยวกับการร่วมกับเพื่อนประกอบอาหารรับประทานกันเองส่วนใหญ่ร้อยละ 84.71 มีความเห็นด้วย นักเรียนที่ไม่เห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 1.91 และไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 13.38 เกี่ยวกับการอยู่บ้านพักที่วิทยาลัยจัดให้เพื่อปฏิบัติงาน โครงการเกษตร นักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 47.77 ให้ความคิดเห็นว่าสามารถอยู่ได้ นักเรียนร้อยละ 22.29 ที่ให้ความคิดเห็นว่าไม่สามารถอยู่ได้ และนักเรียนที่ไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 29.94

ตารางที่ 18 แสดงความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับด้านกิจกรรมในหลักสูตรของโครงการ

รายการ	จำนวนความถี่ (N = 157)	ร้อยละ
1. หลักสูตรจัดให้นักเรียนทุกคนต้องทำโครงการเกษตร และหารายได้ระหว่างเรียน		
เห็นด้วย	128	81.53
ไม่เห็นด้วย	5	3.18
ไม่มีความคิดเห็น	24	15.29
2. การเรียนภาคทฤษฎีวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาทางการ เกษตรวันละ 3 ชั่วโมง		
เห็นด้วย	83	52.87
ไม่เห็นด้วย	11	7.00
ไม่มีความคิดเห็น	63	40.13
3. กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะเป็นภาคปฏิบัติ		
เห็นด้วย	83	52.87
ไม่เห็นด้วย	21	13.37
ไม่มีความคิดเห็น	53	33.76
4. การศึกษาวิชาการจากชุดการเรียนด้วยตนเองในบาง รายวิชา		
เห็นด้วย	54	34.39
ไม่เห็นด้วย	37	23.57
ไม่มีความคิดเห็น	66	42.04

จากตารางที่ 18 สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียน ในด้านกิจกรรม
ในหลักสูตรของโครงการ นักเรียนส่วนใหญ่(ร้อยละ 81.53) เห็นด้วยกับหลักสูตรที่จัดให้
นักเรียนทุกคนต้องทำโครงการเกษตรและหารายได้ระหว่างเรียน นักเรียนร้อยละ 3.18 ที่ไม่
เห็นด้วยกับการให้ทำโครงการเกษตรและหารายได้ระหว่างเรียน นักเรียนร้อยละ 15.29 ที่
ไม่แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการเรียนทฤษฎีวิชาอื่นนอกเหนือจากวิชาทางการเกษตรวันละ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั่วโมง นักเรียนเกินกว่าครึ่ง(ร้อยละ 52.87) มีความเห็นด้วย นักเรียนร้อยละ 7.01 ที่ไม่เห็นด้วย และมีนักเรียนร้อยละ 40.13 ที่ไม่แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลักสูตรจัดส่วนใหญ่จะเป็นภาคปฏิบัติ นักเรียนเกินกว่าครึ่ง(ร้อยละ 52.87) มีความเห็นด้วย นักเรียนที่ไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 13.38 และนักเรียนร้อยละ 33.76 ไม่แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการศึกษาด้วยตนเองในบางรายวิชานั้น ร้อยละ 34.39 เห็นด้วย นักเรียนร้อยละ 23.57 ไม่เห็นด้วย และนักเรียนที่ไม่มีความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 42.04

ตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นของนักเรียนทั่ว ๆ ไปที่มีต่อโครงการ

รายการ	จำนวนความถี่ (N = 157)	ร้อยละ
1. โครงการเกษตรเพื่อชีวิตช่วยให้คนจนมีโอกาสได้เรียนสูงขึ้น		
เห็นด้วย	111	70.70
ไม่เห็นด้วย	3	1.91
ไม่มีความคิดเห็น	43	27.39
2. โดยภาพรวมแล้วโครงการเกษตรเพื่อชีวิตเป็นโครงการที่ดี		
ดี	99	63.06
ไม่ดี	7	4.46
ไม่มีความคิดเห็น	51	32.48
3. ความต้องการเข้าเรียนในโครงการเกษตรเพื่อชีวิต		
เข้าเรียน	51	18.47
ไม่เข้าเรียน	31	19.75
ยังไม่ตัดสินใจ	75	44.77

จากตารางที่ 19 สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในด้านทั่ว ๆ ไป นักเรียนส่วนใหญ่(ร้อยละ 70.70) เห็นด้วยกับโครงการเกษตรเพื่อชีวิตช่วยให้คนจนมีโอกาสได้เรียนสูงขึ้น นักเรียนร้อยละ 1.91 ที่ไม่เห็นด้วย และนักเรียนที่ไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 27.39 โดยภาพรวมแล้วนักเรียนส่วนใหญ่(ร้อยละ 63.06) มีความคิดเห็นว่าโครงการเกษตรเพื่อชีวิตเป็นโครงการที่ดี นักเรียนร้อยละ 4.46 ที่มีความคิดเห็นว่าโครงการเกษตรเพื่อชีวิตเป็นโครงการที่ไม่ดี และนักเรียนร้อยละ 32.48 ที่ไม่แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการเข้าเรียนในโครงการเกษตรเพื่อชีวิต นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 47.77) ยังไม่ตัดสินใจ ส่วนนักเรียนที่ตัดสินใจแล้วพบว่า นักเรียนที่มีความต้องการเข้าเรียนในโครงการเกษตรเพื่อชีวิต มากกว่า (ร้อยละ 32.48) นักเรียนที่ตัดสินใจจะไม่เข้าเรียน (ร้อยละ 19.75) ในโครงการเกษตรเพื่อชีวิต

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่นักเรียนมีต่อโครงการเกษตรเพื่อชีวิต

นักเรียนให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการเกษตรเพื่อชีวิตแยกเป็น 4 กลุ่มได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะ	จำนวนคน	ร้อยละ
1. ควรให้นักเรียนกลับบ้านอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 วัน	10	13.88
2. ควรขยายโครงการออกไปจากระดับประกาศนียบัตรไปจนถึงระดับปริญญาตรี	25	34.72
3. โครงการเกษตรเพื่อชีวิตควรมีสาขาให้เลือกเรียนหลาย ๆ สาขา ไม่เฉพาะเจาะจงเฉพาะสาขาเกษตรกรรม	30	41.66
4. ควรมีโครงการเกษตรเพื่อชีวิตต่อ ๆ ไปทุกรัฐบาล	7	9.74
รวม	72	100

เกี่ยวกับข้อเสนอแนะมีนักเรียนร้อยละ 41.66 เสนอให้โครงการเกษตรเพื่อชีวิตเปิดหลาย ๆ สาขาไม่เฉพาะเจาะจงเฉพาะสาขาเกษตรกรรม รองลงมา (ร้อยละ 34.72) เสนอว่าควรขยายโครงการออกไปจากระดับประกาศนียบัตรไปจนถึงระดับปริญญาตรี ร้อยละ 13.88 เสนอว่าควรให้นักเรียนกลับบ้านอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 วัน และมีนักเรียนร้อยละ 7 เสนอว่าควรมีโครงการเกษตรเพื่อชีวิตต่อ ๆ ไปทุกรัฐบาล

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับจำนวนที่นักเรียนที่จบจากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เรียนต่อในโครงการเกษตรเพื่อชีวิตน้อย โดยได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต โดยศึกษาจากกลุ่มประชากรคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2539 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักเรียน ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต และเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะที่นักเรียนมีต่อโครงการเกษตรเพื่อชีวิต การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและค้นคว้าเอกสารใน 7 หัวข้อ คือ ความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต สรุปสาระสำคัญของโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ทฤษฎีความสนใจ ทฤษฎีการเลือกอาชีพและความสนใจอาชีพ แนวทางการเลือกศึกษาต่อวิชาชีพ สาเหตุที่นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง และแนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพเกษตรกรรมน้อยลง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่สร้างขึ้นใหม่ โดยทำการทดสอบหาความเที่ยงตรงจากนักเรียน 30 คน และได้ปรับปรุงแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญก่อนทำการสำรวจวิจัย ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ตอน คือถามสภาพทั่วไปของนักเรียนเป็นแบบเลือกตอบ 17 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ มี 10 ข้อ และตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่นักเรียนมีต่อโครงการเกษตรเพื่อชีวิต กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งหมด 346 คน การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มระดับชั้น (stratified sampling) และได้กลุ่มตัวอย่าง 191 คน คิดเป็นร้อยละ 55.20 ของประชากรทั้งหมด การส่งแบบสอบถามโดยการนำไปส่งและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งได้แบบสอบถามคืน 157 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.20 ของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้แบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยก็ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และทำการแจกแจงความถี่ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาใส่ในตารางและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิเคราะห์ผลโดยใช้ค่าร้อยละ

จากการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.96) เป็นเพศหญิง นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.96) มีอายุ 15 ปี อาชีพหลักของบิดาและมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร รายได้ของบิดาและมารดาโดยกลุ่มใหญ่จะต่ำกว่า 1,000 บาทต่อเดือน นักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 42.68) ใ้รับค่าใช้จ่ายมาเรียนต่อวันไม่ถึง 5 บาท นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.70) ใ้รับค่าใช้จ่ายมาเรียนทุกวัน สภาพของครอบครัวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.44) มีรายรับและรายจ่ายสมดุลกัน นักเรียนเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53.50) รับประทานอาหารกลางวันโดยซื้ออาหารรับประทานที่โรงเรียน การเดินทางมาโรงเรียนครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.31) เดินทางด้วยเท้า นักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 49.04) ใช้เวลาว่างในการช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนและปัญหาส่วนตัว พบว่าปัญหาที่นักเรียนประสบมากที่สุดคือ เรียนหนังสือไม่ค่อยรู้เรื่อง เกี่ยวกับการเลือกสาขาวิชาชีพที่จะเรียนต่อ มีนักเรียนที่ยังไม่ตัดสินใจว่าจะเลือกต่อสาขาใดเลยประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.95) นักเรียนเลือกที่จะเรียนสาขาพาณิชยกรรมมากกว่าสาขาอื่น (ร้อยละ 21.66) สำหรับความต้องการสำเร็จการศึกษาพบว่า เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 45.86) ต้องการจบการศึกษาชั้นสูงสุดคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า สำหรับความต้องการเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ ต้องการศึกษาต่อ และในกลุ่มที่ต้องการศึกษาต่อมีความต้องการศึกษาต่อสายสามัญ (ร้อยละ 39.49) มากกว่าสายอาชีพ (ร้อยละ 27.39)

เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 65.61) เห็นด้วยกับการอาศัยบ้านพักอยู่กับเพื่อนเป็นกลุ่มเกี่ยวกับการร่วมกับเพื่อนประกอบอาหารรับประทานกัน นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.71) มีความเห็นด้วย สำหรับการอยู่บ้านพักที่วิทยาลัยจัดให้เพื่อปฏิบัติงานโครงการเกษตร นักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 47.77) อยู่ได้ ด้านหลักสูตรของโครงการเกษตรเพื่อชีวิต นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.53) เห็นด้วยกับกิจกรรมที่วิทยาลัยจัดให้มีการทำโครงการเกษตรและหารายได้ระหว่างเรียน เกี่ยวกับการเรียนภาคทฤษฎีวิชาอื่นนอกจากวิชาทางการเกษตรวันละ 3 ชั่วโมง นักเรียนเกินกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52.87) เห็นด้วย ในด้านกิจกรรมที่หลักสูตรจัดให้มีการเรียนภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี นักเรียนเกินกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52.87) เห็นด้วย เกี่ยวกับการศึกษาชุดวิชาบางรายวิชาด้วยตนเอง นักเรียนร้อยละ 34.39 เห็นด้วย และนักเรียนร้อยละ 23.57 ไม่เห็นด้วย ในด้านความเห็นทั่วไปที่นักเรียนมีต่อโครงการ นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.70) เห็นด้วยที่ว่า โครงการเกษตรเพื่อชีวิตช่วยให้คนจนมีโอกาสได้เรียนสูงขึ้น และโดยภาพรวมแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.06) เห็นว่าโครงการเกษตรเพื่อชีวิตเป็นโครงการที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนความต้องการเข้าเรียนในโครงการเกษตรเพื่อชีวิตพบว่า มีนักเรียนที่ยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะเข้าเรียนในโครงการหรือไม่อยู่ในกลุ่มที่สูง(ร้อยละ 47.77) ส่วนนักเรียนที่ตัดสินใจแล้วพบว่า นักเรียนที่ตัดสินใจเข้าเรียน(ร้อยละ 32.48)มีมากกว่านักเรียนที่ตัดสินใจไม่เข้าเรียน (ร้อยละ 19.75) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะมีนักเรียนร้อยละ 41.66 เสนอให้โครงการเกษตรเพื่อชีวิตเปิดหลาย ๆ สาขาไม่เฉพาะเจาะจงเฉพาะสาขาเกษตรกรรม รองลงมา(ร้อยละ 34.72) เสนอว่าควรขยายโครงการออกไปจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพไปจนถึงระดับปริญญาตรี ร้อยละ 13.88 เสนอว่าควรให้นักเรียนกลับบ้านอย่างสัปดาห์ละ 2 วัน และมีนักเรียนร้อยละ 7.00 เสนอว่าควรมีโครงการเกษตรเพื่อชีวิตต่อไปทุกรัฐบาล

อภิปรายผล

จากผลการสำรวจ ในด้านเกี่ยวกับปัญหาทางการเรียนและปัญหาส่วนตัวพบว่า นักเรียนมีปัญหาการเดินทางไปโรงเรียน ไม่ค่อยมีเวลาทำการบ้าน ขาดอุปกรณ์การเรียน เรียนหนังสือไม่ค่อยรู้เรื่อง ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางแก้ไขเป็นข้อ ๆ ดังนี้

แนวทางแก้ไขปัญหาการเดินทางไปโรงเรียนของนักเรียน

1. ทางโรงเรียนควรมีรถรับส่งนักเรียนเหมือนโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร หรือ ตามเมืองใหญ่ ๆ ที่ปฏิบัติกันอยู่

2. ทางรัฐบาลน่าจะขยาย หรือเปิดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เข้าถึงนักเรียนทุกกลุ่ม จะช่วยลดปัญหาการเดินทางลงได้บ้าง

แนวทางการแก้ไขปัญหานักเรียนไม่ค่อยมีเวลาทำการบ้าน

1. เด็กนักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นเด็กนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ยากจน ดังนั้นภาระทางบ้านย่อมจะมีมากเป็นธรรมดา เวลาที่จะทำการบ้านก็ย่อมลดลงไปด้วย ฉะนั้นครูผู้สอนควรพิจารณาเด็กที่ไม่ส่งงานเป็นราย ๆ ไป หรือ อาจทำการสอนเสริมในช่วงเวลาที่นักเรียนสามารถมาเรียนได้

2. การแก้ไขระยะยาว หากรัฐบาลคิดจะออกกฎหมายขยายการศึกษาภาคบังคับออกไปเป็น 9 ปี ต่อไปในอนาคต ก็ต้องมองจุดนี้ด้วยที่ว่า เด็กยากจนส่วนใหญ่ต้องช่วยเหลือรับผิดชอบภาระทางครอบครัว ฉะนั้นน่าจะเปิดการศึกษาภาคพิเศษให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเลือกเรียน โดยจะจัดให้เรียนในช่วงเย็นหรือ วันเสาร์ - อาทิตย์ ก็ได้ ซึ่งให้นักเรียนเป็นคนตัดสินใจเรียนเองหลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วว่าจะเรียนภาคปกติ หรือภาคพิเศษ

3. ในบางครั้งถึงแม้จะเปิดภาคพิเศษแล้ว หรือการดำเนินงานของการศึกษานอกโรงเรียนที่ปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบันก็พบปัญหา คือ นักเรียนบางส่วนต้องเดินทางมาเรียนที่ โรงเรียน

ซึ่งไกลจากหมู่บ้าน เพราะฉะนั้นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ก็ตามมา แนวทางที่เป็นไปได้ก็คือ จัดการศึกษาแบบถึงบ้าน หรือ Direct to home ซึ่งรัฐบาลกำลังคิดจัดทำอยู่ เพียงแต่จะทำให้เป็นรูปธรรมให้เร็วขึ้น

แนวทางแก้ไขปัญหาการขาดอุปกรณ์การเรียน

1. ทางโรงเรียนต้องสนับสนุนอุปกรณ์ทางการศึกษาทุกอย่างแบบให้เปล่าแก่นักเรียน อย่างเช่น มีหนังสือให้นักเรียนยืมเรียนพอสำเร็จในชั้นนั้น ๆ ก็ส่งคืนทางโรงเรียน ถ้าเป็นสมุด ดินสอ ปากกา ก็แจกให้เปล่า เหมือนในระดับประถมศึกษา

2. จัดตั้งกองทุนการศึกษาให้แก่เด็กยากจนที่มีความประพฤติดี โดยขอความร่วมมือจากผู้ที่มีฐานะดีในท้องถิ่นนั้น ๆ

แนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนหนังสือไม่ค่อยรู้เรื่อง

ปัญหานี้ที่จริงมีหลายปัจจัยมาประกอบกัน ถ้าแก้ไขไม่ถูกจุดก็ไม่มีผลใด ๆ เปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยขอแยกปัจจัยที่มีผลการเรียนหนังสือไม่ค่อยจะรู้เรื่องของนักเรียน ดังนี้

1. เกิดจากตัวเด็กเอง ต้องดูว่าเด็กมีปัญหาด้านพัฒนาการด้านสติปัญญา หรือทางด้านร่างกายหรือเปล่า เพราะเด็กส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ดังนั้นการบริโภคก็ย่อมจะไม่ได้โภชนาการตามที่ร่างกายต้องการในวัยของเด็ก

2. เกิดจากสิ่งแวดล้อม เช่น เด็กไม่ค่อยมีเวลาอ่านหนังสือทบทวนความรู้ ไม่มีเวลาทำการบ้าน เพราะต้องรับผิดชอบภาระทางบ้าน

3. เกิดจากตัวครูผู้สอนเองถ่ายทอดความรู้ให้เด็กได้ดีเพียงใด ซึ่งข้อนี้สำคัญมาก เพราะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนประถมศึกษามาก่อนแล้วจึงค่อยขยายเปิดถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนั้นเมื่อขยายเปิดรับถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำให้ขาดบุคลากรในส่วนนี้ และได้ใช้ครูผู้สอนในระดับประถมศึกษามาทำการสอนแทนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งความรู้ความชำนาญอาจไม่เพียงพอ

ดังนั้นก่อนที่จะแก้ไขปัญหาการเรียนหนังสือไม่ค่อยจะรู้เรื่องของนักเรียนได้ ก็ต้องไปทำการศึกษาดูก่อนว่าสาเหตุที่แท้จริงเกิดจากสาเหตุใด เพื่อที่จะได้ทำการแก้ไขได้ถูกจุดและเป็นปัญหาที่นำทำการศึกษาวิจัยต่อไป

จากการศึกษาวิจัยจะพบว่า สาเหตุที่นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ศึกษาต่อในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตน้อย อาจเนื่องมาจาก หลายสาเหตุ คือ

1. นักเรียนต้องรับผิดชอบภาระทางครอบครัว
2. นักเรียนชอบที่จะเรียนสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. นักเรียนเห็นว่าเมื่อจบการศึกษาไปแล้วไม่มีงานรองรับ

4. นักเรียนเห็นว่าอาชีพที่เกี่ยวกับการเกษตรเป็นอาชีพที่มีรายได้ต่ำ

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

ส่วนข้อเสนอแนะต่อ โครงการปฏิรูปการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้เข้าถึงระดับ โรงเรียนและระดับหมู่บ้านให้มากกว่านี้ โดยเฉพาะในระดับหมู่บ้านผู้ปกครอง นักเรียนมีอิทธิพลมากต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อใน โครงการ หากผู้ปกครอง นักเรียนที่เป็นเกษตรกรที่ยากจน มีความเข้าใจในโครงการที่ดี อาจให้บุตรหลานของตนเข้าเรียน ต่อใน โครงการเกษตรเพื่อชีวิตมากขึ้นกว่านี้

เกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่นักเรียนมีต่อ โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ใน จำนวนนักเรียนที่ให้ข้อเสนอแนะมา นักเรียนนักเรียนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 41.66) เสนอให้ โครงการเกษตรเพื่อชีวิตเปิดหลาย ๆ สาขาไม่เฉพาะเจาะจงเฉพาะสาขาเกษตรกรรม รองลงมา ประมาณ 1 ใน 3 (ร้อยละ 34.72) เสนอว่าควรขยายโครงการออกไปจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไปจนถึงระดับปริญญาตรี มีนักเรียนร้อยละ 13.88 เสนอว่าควรให้นักเรียนกลับบ้านอย่าง สัปดาห์ละ 2 วัน และมีนักเรียนร้อยละ 7.00 เสนอว่าควรมีโครงการเกษตรเพื่อชีวิตต่อไปทุก รัฐบาล

จากข้อเสนอแนะที่นักเรียนเสนอมา ทางโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรเสนอ ไปยังอำเภอและจังหวัดตามลำดับชั้น เพื่อนำข้อเสนอแนะของนักเรียน ไปใช้ประโยชน์ในการ ปรับปรุง โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. สมควรทำการศึกษาวิจัยถึงสาเหตุของการที่นักเรียนใน โรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาเรียนหนังสือไม่ค่อยจะรู้เรื่อง เพื่อทำการแก้ไขต่อไป

2. สมควรศึกษาวิจัยติดตามผลของนักเรียน ที่เข้าเรียนในโครงการเกษตรเพื่อชีวิต เพื่อ ที่จะได้ทราบปัญหาการดำเนินงานของโครงการ จะได้ทำการปรับปรุง และพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

- การประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน เอกสารเผยแพร่โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ม.ป.พ. กรุงเทพมหานคร, 2539
- ชอุ่ม มงคล วิจัยการศึกษา ปีที่ 15 ฉบับที่ 3 หน้า 21 - 25, 2534
- ทัศนาศ ฌ สงขลา, “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพประเภทวิชาคหกรรมของผู้ปกครองและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้,” (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538)
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย
2,000 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : B&B PUBLISHING, 2534
- บุญเรียง ขจรศิลป์ วิธีวิจัยทางการศึกษา 1,500 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : พิชญาพรินท์ดีง, 2534
- ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน การวิจัยทางการศึกษา: หลักและวิธีการสำหรับนักวิจัย 2,000 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535
- มัสลิน แก้วสุวรรณ “การสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของนักเรียนโรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ฯ” กรุงเทพมหานคร : ปัญหาพิเศษ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง , 2530
- รมณีย์ อาภาภิรม คู่มือการเขียนปัญหาพิเศษ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์ - อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ ฯ, 2535
- ล้วน สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา 1,500 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2535
- วิชาการ, กรม คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ม.ป.พ. กรุงเทพมหานคร, 2533
- วิเชียร ชัยโย “การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร โรงเรียนกุ่มภวนปี จังหวัดอุครธานี ” ปัญหาพิเศษปริญญาตรี
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
กรุงเทพฯ : 2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัชรีย์ ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร ฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,2523

—————. การแนะแนวอาชีพ. (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.)

วิทยาลัยเกษตรกรรม,กอง .สรุปรายงานผลการศึกษาถึงสาเหตุที่นักศึกษาเข้าเรียนในวิทยาลัยเกษตรกรรมลดลง ผลการศึกษาข้อบกพร่องของการจัดการเรียนการสอนทางการศึกษา.

(อัดสำเนา),หน้า 1

ศึกษานิเทศก์,กระทรวง “ ข่าวปฏิรูปการศึกษากระทรวงศึกษานิเทศก์ ” ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนเมษายน ,ม.ป.พ.,2539

ศุภนิศย์ วัฒนาชาติก พื้นฐานการศึกษาไทย กรุงเทพมหานคร.โรงพิมพ์ ชวนการพิมพ์.2520
สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร : หจก.ภาพพิมพ์ ,2532

สมิตร คุณานุกร หลักสูตรการสอน กรุงเทพมหานคร.โรงพิมพ์ ชวนการพิมพ์ ,2530

อาชีพศึกษา ,กรม “ โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ” (อัดสำเนา) ม.ป.พ.,2538

อารยะ รุ่งประพันธ์ “ ความต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยเกษตรของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดสุพรรณบุรี ” ปัญหาพิเศษปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร, 2530.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

◆ แบบสอบถามโครงการวิจัย ◆

เรื่อง

การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นม.3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ของกระทรวงศึกษาธิการ

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักเรียนชั้น ม.3
2. แบบสอบถามมี 3 ตอน
3. กรุณาตอบคำถามทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำไปประกอบคำวิจัย

โปรดตอบตามสภาพความเป็นจริง ตามความคิดเห็นของนักเรียนหรือตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน ขอรับรองว่าข้อมูลเหล่านี้ไม่มีผลต่อผลการเรียนของนักเรียนแต่ประการใด งานวิจัยเรื่องนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบปัญหาพิเศษ ปีการศึกษา 2539 ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นายยุทธศาสตร์ เศษศิริ

ผู้ทำการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการเชิงวิชาการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพและปัญหาของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือ เติมข้อความลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. อาชีพหลักของบิดา
 - () ทำการเกษตร (โปรดระบุ)
 - () ค้าขาย (โปรดระบุ)
 - () รับจ้างทั่วไป (โปรดระบุ)
 - () รับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (โปรดระบุ)
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
4. อาชีพหลักของบิดา
 - () ทำการเกษตร (โปรดระบุ)
 - () ค้าขาย (โปรดระบุ)
 - () รับจ้างทั่วไป (โปรดระบุ)
 - () รับราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (โปรดระบุ)
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
5. รายได้ของบิดาต่อเดือน
 - () ต่ำกว่า 1,000 บาท () 5,001 - 7,000 บาท
 - () 1,000 - 3,000 บาท () 7,001 - 9,000 บาท
 - () 3,001 - 5,000 บาท () 9,001 บาทขึ้นไป
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
6. รายได้ของบิดาต่อเดือน
 - () ต่ำกว่า 1,000 บาท () 5,001 - 7,000 บาท
 - () 1,000 - 3,000 บาท () 7,001 - 9,000 บาท
 - () 3,001 - 5,000 บาท () 9,001 บาทขึ้นไป
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อประโยชน์ด้านการศึกษา
 โปรดคัดลอกหน้าต่อไป

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายวันละเท่าไร
- () ไม่ได้รับเลย () 16 - 20 บาท
 () ได้รับต่ำกว่า 10 บาท () 21 - 25 บาท
 () ได้ 10 - 15 บาท () 25 บาทขึ้นไป
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
8. นักเรียนได้รับค่าใช้จ่ายมาโรงเรียนทุกวันหรือไม่
- () ได้รับทุกวัน
 () หลาย ๆ วันได้รับครั้งหนึ่ง
 () ไม่ได้รับเลย
9. รายได้ของครอบครัวเป็นอย่างไร
- () สมดุลย์กัน (พอมีพอใช้)
 () รายได้มากกว่ารายจ่าย (มีเหลือเก็บ)
 () รายได้น้อยกว่ารายจ่าย (ไม่พอใช้)
10. นักเรียนรับประทานอาหารกลางวันที่โรงเรียนอย่างไร
- () ซื้อกินที่โรงเรียน () กลับไปกินที่บ้าน
 () กินฟรีที่โรงเรียนจัดให้ () ไม่ได้กินเลย
 () เอามาจากบ้าน
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
11. นักเรียนเดินทางมาโรงเรียนโดย
- () รถประจำทาง () รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง
 () รถจักรยาน () รถมอเตอร์ไซด์ส่วนตัว
 () รถยนต์ส่วนตัว () เดินเท้า
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
12. ส่วนมากนักเรียนใช้เวลาว่างในการทำอะไร (เลือกตอบเพียงข้อเดียว)
- () อ่านหนังสือ () ฟังวิทยุ คูโทรทัศน์
 () ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน () ไปเที่ยว
 () เล่นกับเพื่อน ๆ () ออกกำลังกาย เล่นกีฬา
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

13. นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนและปัญหาส่วนตัวอย่างไรบ้าง (ตอบทุกข้อที่เป็นปัญหา)

☐ การเดินทางไปโรงเรียน	☐ เรียนหนังสือไม่ค่อยรู้เรื่อง
☐ ไม่ค่อยมีเวลาทำการบ้าน	☐ ไม่ค่อยมีหนังสือตำราอ่าน
☐ ขาดอุปกรณ์การเรียน	☐ พ่อแม่ยากจน
☐ ขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู	☐ ขาดการสนับสนุนจากพ่อแม่
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

14. ถ้านักเรียนจะเรียนต่อในระดับ ปวช. นักเรียนจะเลือกเรียนสาขาใด

☐ เกษตรกรรม	☐ อุตสาหกรรม
☐ คหกรรม	☐ ศิลปหัตถกรรม
☐ พาณิชยกรรม	☐ ยังไม่ตัดสินใจ
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

15. นักเรียนต้องการจบการศึกษาชั้นสูงสุดถึงระดับชั้นใด

☐ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
☐ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
☐ จบชั้นอนุปริญญา หรือเทียบเท่า
☐ จบชั้นปริญญาตรี
☐ จบชั้นสูงกว่าปริญญาตรี

16. ความต้องการเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

☐ ศึกษาต่อสายสามัญ
☐ ศึกษาต่อสายอาชีพ
☐ ศึกษาต่อสถานศึกษาอื่นนอกโรงเรียน (กศ.น.)
☐ ศึกษาต่อที่อื่น ๆ (โปรดระบุ)
☐ ประกอบอาชีพส่วนตัว
☐ ประกอบอาชีพรับจ้าง
☐ ประกอบอาชีพรับราชการ
☐ ยังไม่ตัดสินใจ

โปรดพลิกหน้าต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านรายละเอียดของโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ให้ เข้าใจก่อนแสดงความคิดเห็นต่อไป

รายละเอียดสำหรับผู้เข้าเรียนภายใต้โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

คุณสมบัติของผู้เข้าเรียน

1. เป็นบุตรหลานของเกษตรกรที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ
เป็นนักเรียนที่จบ ม. 3 จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของ สปช. หรือ
เป็นนักเรียนที่จบ ม. 3 ทั่วไป
2. มีความตั้งใจที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
3. มีความรักในอาชีพเกษตร ชยัน อดทน สุขภาพแข็งแรง

เข้าเรียนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีต้องทำอะไรบ้าง ?

1. ต้องเข้าพักในบ้านพักที่ทางวิทยาลัยสร้างให้ พร้อมกับเพื่อนหลังละ 8 คน
2. ต้องทำโครงการเกษตรปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ พร้อมกับเพื่อนโดยวิทยาลัยจัดเตรียม
อุปกรณ์ให้ และมีครูอาจารย์คอยให้คำแนะนำ
3. ศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์ในการทำอาชีพการเกษตรด้วยการปฏิบัติจริงในพื้นที่
ฟาร์ม ที่สถานศึกษากำหนดให้ ในเวลาว่างเว้นจากการเรียนและการพักผ่อน
4. ร่วมกับเพื่อนในบ้านพักประกอบอาหารเพื่อการบริโภค จากการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ
ซึ่งเป็นผลผลิตที่เกิดจากการทำฟาร์มด้วยตนเอง
5. ฝึกภาคปฏิบัติเพิ่มเติมจากฟาร์มของวิทยาลัยที่เป็นพื้นที่ส่วนกลาง เป็นการเพิ่มทักษะ
วิชาชีพ
6. เข้าเรียนภาคทฤษฎีที่จะเสริมทักษะและประสบการณ์ในด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
ภาษาอังกฤษ บัญชี คอมพิวเตอร์ และทฤษฎีอื่น ๆ ประมาณวันละ 3 ชั่วโมง
7. ฝึกการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ และฝึกระเบียบวินัยตามที่สถานศึกษากำหนด เพื่อเสริม
สร้างศักยภาพของตัวผู้เรียน
8. ร่วมกันพัฒนาหมู่บ้านให้สะอาด ร่มรื่น มีบรรยากาศที่ดี โดยใช้หลักวิชาการออกแบบ
ตกแต่งสวน (เทคโนโลยีภูมิทัศน์) เข้ามาช่วย ให้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับบ้านพักนักศึกษา
เกษตร
9. ต้องเป็นสมาชิกองค์กรการเกษตรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ก.ท.) เข้าร่วมกิจกรรม
ระดับวิทยาลัย ระดับภาค และระดับนานาชาติ (มีโอกาสได้รับเลือกให้ไปดูงานต่างประเทศ)
10. ร่วมกิจกรรมในสถานศึกษาที่เป็นกิจกรรมส่วนรวม เช่น กีฬา ชมรมต่าง ๆ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่าย หรือทำซ้ำโดยไม่ขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ได้
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำออกจำหน่าย หรือทำซ้ำโดยไม่ขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ได้

11. ศึกษาวิชาชีพการเกษตรและวิชาการจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และจากสื่อการเรียนที่สถานศึกษาจัดให้

12. การเรียนวิชาชีพการเกษตรจะเน้นการปฏิบัติจริงในฟาร์ม และทำอาชีพภายใต้โครงการเกษตรฯ โดยมีครูอาจารย์เป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด

13. เมื่อสามารถทำโครงการเลี้ยงตัวเองได้แล้ว ให้จัดทำโครงการเกษตรเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

14. ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากห้องสมุดของวิทยาลัย และจากงานฟาร์มของวิทยาลัย

15. มีโอกาสได้ฝึกวิชาชีพนอกเหนือจากวิชาชีพเกษตรกรรม เช่น คอมพิวเตอร์ บัญชี ช่างยนต์ ช่างรถ

16. เล่นกีฬาตามความถนัดของผู้เรียน

17. มีวันหยุดประจำภาคเรียนและวันหยุดอื่น ๆ ที่นักเรียนกลับไปช่วยผู้ปกครองทำอาชีพการเกษตรและอาชีพอื่นที่บ้าน

ผู้เรียนได้ประโยชน์อะไรจากการเรียนในโครงการ

1. ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนวิชาชีพเพื่อการพัฒนาตัวเอง และยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้นโดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน ทั้งนี้วิทยาลัยเป็นผู้จัดสรรค่าใช้จ่ายให้

2. ผู้เรียนได้พัฒนาตัวเองในการประกอบอาชีพการเกษตร พร้อมทั้งฝึกทักษะที่สำคัญอันเป็นพื้นฐานในการเข้าสู่งาน หรือเรียนต่อหลังจากจบการศึกษา โดยวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการและจัดสรรเงินของรัฐในการให้การทำโครงการเกษตรเพื่อเลี้ยงตนเอง

3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองจากการเข้ารับการศึกษาในสถาบันระดับสูงของรัฐ และได้พัฒนาตนเองจากการอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นหมู่คณะกับเพื่อนร่วมรุ่นและเพื่อนร่วมสถาบัน

4. ได้เข้าศึกษาวิชาชีพและวิชาการจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีประสบการณ์สูงจากวิทยาลัยเกษตรกรรมแต่ละแห่ง

เมื่อเรียนจบแล้วนักเรียนได้อะไร

1. ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาเกษตรศาสตร์ ที่สามารถเรียนต่อในระดับปวส. หรือเข้าศึกษาอาชีพได้ทั้งภาครัฐและเอกชน หรือเข้าสู่อาชีพอิสระทางการเกษตร

2. ได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้นจากการศึกษาวิชาชีพนอกเหนือจากวิชาชีพการเกษตร เป็นการเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียน อันเป็นทักษะและประสบการณ์ที่มีค่ายิ่งต่อการเข้าสู่อาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

3. เป็นบุคลากรที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ เป็นกำลังสำคัญทางเศรษฐกิจของชุมชน สังคม และประเทศชาติโดยส่วนรวมในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้สนใจสมัครเข้าเรียนได้ที่ไหนอย่างไร ?

1. แจ้งความจำนงที่จะเข้าร่วมโครงการกับอาจารย์ใหญ่โรงเรียน เพื่อนำรายชื่อเสนอมายังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
2. สมัครเรียนโดยตรงได้ที่วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดกรมอาชีวศึกษาทุกแห่ง

โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน () และแสดงความคิดเห็นลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนให้มากที่สุด

1. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการอยู่บ้านพักกับเพื่อนเป็นกลุ่ม
 - () เห็นด้วย เพราะ.....
 - () ไม่เห็นด้วย เพราะ.....
 - () ไม่มีความคิดเห็น
2. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการร่วมกับเพื่อนประกอบอาหารรับประทานกันเอง
 - () เห็นด้วย เพราะ.....
 - () ไม่เห็นด้วย เพราะ.....
 - () ไม่มีความคิดเห็น
3. ถ้านักเรียนเข้าเรียนในโครงการ นักเรียนจะต้องมีเวลาให้กับโครงการเกษตรให้มาก และนักเรียนต้องพักในบ้านพักที่ทางวิทยาลัยจัดให้ ซึ่งนักเรียนจะได้กลับบ้านน้อยมาก นักเรียนจะอยู่ได้หรือไม่
 - () อยู่ได้ เพราะ.....
 - () อยู่ไม่ได้ เพราะ.....
 - () ไม่มีความคิดเห็น
4. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการทำโครงการเกษตรเพื่อเลี้ยงชีพและหารายได้ระหว่างเรียน
 - () เห็นด้วย เพราะ.....
 - () ไม่เห็นด้วย เพราะ.....
 - () ไม่มีความคิดเห็น
5. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการเรียนภาคทฤษฎีวิชาอื่น ๆ นอกเหนือจากวิชาทางการเกษตร วันละ 3 ชั่วโมง
 - () เห็นด้วย เพราะ.....
 - () ไม่เห็นด้วย เพราะ.....
 - () ไม่มีความคิดเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 () ไม่มีความคิดเห็น

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับหลักสูตรที่จัดให้มีภาคปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่

- () เห็นด้วย เพราะ.....
 () ไม่เห็นด้วย เพราะ.....
 () ไม่มีความคิดเห็น

7. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับการศึกษาวิชาการจากชุดการเรียนด้วยตนเองในบางรายวิชา

- () เห็นด้วย เพราะ.....
 () ไม่เห็นด้วย เพราะ.....
 () ไม่มีความคิดเห็น

8. นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ที่ว่า โครงการเกษตรเพื่อชีวิตในปัจจุบัน ช่วยให้คนยากจนมีโอกาสได้เรียนสูงขึ้น

- () เห็นด้วย เพราะ.....
 () ไม่เห็นด้วย เพราะ.....
 () ไม่มีความคิดเห็น

9. โดยภาพรวมแล้วนักเรียนคิดว่าโครงการเกษตรเพื่อชีวิตเป็นโครงการที่ดีหรือไม่ เพราะเหตุใด

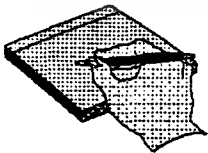
- () ดี เพราะ.....
 () ไม่ดี เพราะ.....
 () ไม่มีความคิดเห็น

10. เมื่อนักเรียนทราบรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการเกษตรเพื่อชีวิตนี้แล้ว นักเรียนจะเข้าเรียนในโครงการเกษตรเพื่อชีวิตหรือไม่ เพราะเหตุใด

- () เข้าเรียน เพราะ.....
 () ไม่เข้าเรียน เพราะ.....
 () ไม่มีความคิดเห็น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อโครงการเกษตรเพื่อชีวิต

โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อโครงการเกษตรเพื่อชีวิต

.....

